

INNOVATIERAPPORT OVER ONTBOSSINGSVRIJE TOELEVERINGSKETENS

BELANGRIJKE INZICHTEN IN EEN OOGOPSLAG

Dit document biedt een samenvatting van het 'Innovatierapport over ontbossingsvrije toeleveringsketens', opgesteld door de **EMMA4EU-projectpartners** en toegankelijk via **emma4eu.eu**. Het is bedoeld om beleidsmakers, bevoegde overheidsinstanties, duurzaamheidsmanagers van bedrijven, ngo's, media en studenten een duidelijk inzicht te geven in innovatieve instrumenten en praktijken voor het opzetten van ontbossingsvrije toeleveringsketens. Het volledige rapport beschrijft en beoordeelt **43 praktische casestudies** van instrumenten en processen die handhaving, duurzaamheid van bedrijven en technologische oplossingen voor duurzaam en legaal beheer van toeleveringsketens omvatten. Elke case wordt geëvalueerd aan de hand van belangrijke evaluatiecriteria zoals effectiviteit, efficiëntie, transparantie, haalbaarheid, reflexiviteit, beperkingen en innovatie. Het rapport is gebaseerd op interviews, literatuuronderzoek en gerichte studies en biedt een vergelijking tussen verschillende cases om de belangrijkste aspecten en innovaties te benadrukken, waardoor het een waardevolle bron is voor experts en studenten die betrokken zijn bij de toeleveringsketen van grondstoffen.

Het EMMA4EU-project, dat medegefinancierd wordt door de Europese Commissie, draagt bij aan de aanpak van ontbossing door samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs, bedrijven, ngo's en overheidsinstanties te bevorderen en zo capaciteitsopbouw, opleiding en kennisuitwisseling te stimuleren.

EMMA4EU-partnerschap:

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI PADOVA

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

universität freiburg

aid
environment

fòrema
LEARNING ECOSYSTEM

CONTEXT

De verordening van de Europese Unie inzake ontbossingsvrije producten (EUDR), die in 2023 wordt aangenomen, is een belangrijk wetgevingsinitiatief om de impact van de EU op wereldwijde ontbossing te verminderen. Bedrijven moeten voldoen aan strenge eisen op het gebied van legaliteit en duurzaamheid voor producten die een risico vormen op **ontbossing, zoals rubber, hout, cacao, koffie, palmolie, soja en rundvlees**. Deze verordening weerspiegelt de inzet van de EU voor milieubescherming, sluit naadloos aan bij de bredere Green Deal-doelstellingen en versterkt eerdere verordeningen zoals de EU-houtverordening (EUTR). Ondanks recente vertragingen bij de implementatie wordt verwacht dat de EUDR belangrijke veranderingen in transnationale toeleveringsketens zal teweegbrengen en verbeterde duurzaamheids- en legaliteitsnormen zal bevorderen die ecologische en sociaaleconomische voordelen kunnen opleveren. Dit rapport is bedoeld om kennisvragen rondom deze uitdagingen te beantwoorden.

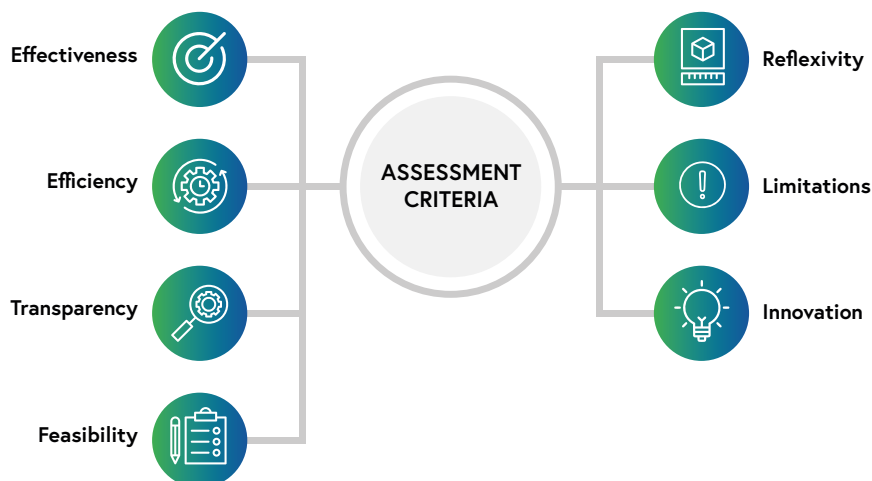
EUDR productbereik

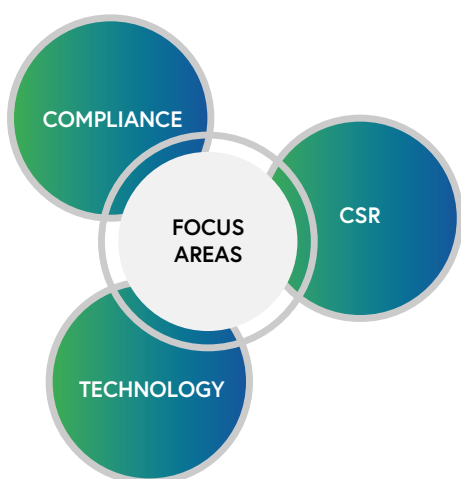
HET VERSLAG

Het "Innovatierapport over ontbossingsvrije toeleveringsketens" biedt essentiële richtlijnen voor de implementatie van de EUDR en verbreedt het toepassingsgebied tot andere, onderling verbonden dimensies van het beheer van de toeleveringsketen, zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en technologische oplossingen. Het rapport bevat 43 casestudies als belangrijke voorbeelden van een breder scala aan acties door zowel publieke als private entiteiten die zich voorbereiden op de effectieve en efficiënte implementatie van deze nieuwe verordening. Elke casestudie is rigoreus geëvalueerd aan de hand van een reeks criteria die zijn ontwikkeld door projectpartners uit zowel het bedrijfsleven als de academische wereld. Door inzicht te bieden in deze onderling samenhangende gebieden, begeleidt het belanghebbenden bij het effectief verankeren van duurzaamheid in hun activiteiten.

Het rapport biedt een uitgebreide evaluatie van handhaving, duurzaamheids- en technologische praktijken gericht op het opzetten van ontbossingsvrije toeleveringsketens (DFSC), met zowel succesvolle als minder succesvolle cases om een evenwichtig perspectief te garanderen. Met behulp van een geharmoniseerd analytisch kader op basis van wetenschappelijke literatuur en gevestigde beleidsevaluatiecriteria wordt elke praktijk onderzocht op **effectiviteit, efficiëntie, transparantie, haalbaarheid, reflexiviteit, beperkingen en innovatie**.

Overzicht van evaluatiecriteria

Aandachtsgebieden van EMMA4EU

De sterke en zwakke punten van elke casestudie zijn samengevat en de lezer krijgt een algemene beoordeling ("relevant", "relevant met vastgestelde beperkingen", "niet direct gerelateerd aan de EUDR" of "met relevante beperkingen"). Alle casestudies zijn ook gekoppeld aan drie aandachtsgebieden van EMMA4EU: **Naleving, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Technologie**. De gehele evaluatie beoordeelt niet alleen de innovatieve waarde van elke case, maar vergemakkelijkt ook vergelijkingen tussen cases, het trekken van lessen uit niet-relevante of minder succesvolle cases en het trekken van overkoepelende conclusies.

Disclaimer: De redactionele auteurs van dit rapport zijn het niet noodzakelijk eens met de standpunten en meningen van de auteurs van elke casestudy. De redactionele auteurs kunnen daarvoor niet verantwoordelijk worden gehouden, noch voor feitelijke fouten die mogelijk in de formulering van de casestudies zitten. De respectievelijke auteurs van de casestudies worden vermeld in de inleiding van elke casestudy en zijn verantwoordelijk voor de inhoud van de casestudy.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Het rapport biedt systematische kennis over een reeks belangrijke praktijken die het potentieel in zich dragen om ontbossingsvrije toeleveringsketens (DFSC) te ondersteunen op basis van **een risico-afhankelijke aanpak**, waarbij geavanceerde **technologische vereisten** zoals geolocatie worden geïntegreerd en een **uitgebreid regelgevend kader** wordt aangenomen dat **zowel legaliteit als duurzaamheid** omvat. Gebaseerd op de **Green Deal van de EU** en voortbouwend op ervaringen uit de **EUTR** aan de **Lacey Act van de VS**, stelt de EUDR wereldwijd hogere normen voor legale en duurzame bosbouw- en landbouwpraktijken. Hoewel er tijdens de uitvoering van de EUDR uitdagingen zoals sociaaleconomische en handelseffecten te verwachten zijn, kan duidelijke technische begeleiding belanghebbenden helpen zich aan de nieuwe normen aan te passen. Dit kan bijdragen aan het effenen van de weg voor potentiële voordelen op milieu-, sociaal en economisch gebied in producerende en consumerende regio's.

Belangrijkste doelstellingen

- Legale en duurzame bosbouw en landbouw bevorderen
- Hogere wereldwijde handelsnormen vaststellen
- Naleving en traceerbaarheid garanderen

Uitdagingen en aanpassingsbehoeften

- Sociaaleconomische gevolgen en gevolgen voor de handel tijdens de uitvoering
- Behoefte aan duidelijkere technische begeleiding voor belanghebbenden
- Evenwicht tussen regelgeving en markttoegang

Het rapport benadrukt de noodzaak van toekomstig **onderzoek en transdisciplinaire kennis** om belangrijke termen nauwkeurig te definiëren, concepten te verduidelijken en de kwaliteit van gegevens te verbeteren voor een effectieve naleving van de EUDR. Uit dit rapport blijkt dat de EUDR de ontwikkeling van innovatieve instrumenten en technologieën heeft gestimuleerd, versterkt door gestandaardiseerde definities die hun integratie en functionaliteit verbeteren. Het **EUDR-governancemodel** werkt met een reeks markt-corrigerende en markt-ondersteunende maatregelen, waaronder een voorwaardelijk marktverbod voor niet-duurzame en illegale grondstoffen, een risico-afhankelijke aanpak van due diligence, benchmarking en informatiesystemen en samenwerkingsprocessen tussen meerdere belanghebbenden en partnerlanden om innovatie te bevorderen. Het verslag biedt een gerichte beoordeling van de sterke en zwakke punten van deze nalevingsinstrumenten voor implementatie van de EUDR.

Belangrijkste corrigerende en ondersteunende marketingmaatregelen

- Marktverbod voor niet-duurzame/illegale grondstoffen
- Benchmarking & informatiesystemen
- Risico-afhankelijke due diligence
- Samenwerkingsprocessen met partnerlanden

Tijdens de **implementatiefase**, moeten professionals bekend worden met geavanceerde instrumenten voor **risicobeoordeling, kaartgebruik en gegevensbeheer**. Beleidsmakers worden aangespoord om technologieën te ondersteunen, zoals **forensische methoden** die de herkomst van producten traceren om de traceerbaarheid en naleving te verbeteren. Hoewel samenwerkingsplatforms nuttig zijn voor het handhaven van **wettelijke naleving en traceerbaarheid**, moeten bepaalde praktijken, zoals het uitsluiten van niet-conforme leveranciers, mogelijk opnieuw worden geëvalueerd om negatieve sociale en milieueffecten te voorkomen.

Vanuit **technologisch oogpunt**, waardeert het rapport instrumenten zoals **datamining, het in kaart brengen van de toeleveringsketen en risicomonitoring van ontbossing**. Opkomende technologieën zoals **blockchain en AI** bieden nieuwe oplossingen, maar de inzet ervan moet kritisch worden beoordeeld op kosten, efficiëntie en verantwoording. Technologie speelt ook een cruciale rol bij het waarborgen van de naleving van de wet, met name door **het in kaart brengen van het arbeidsaanbod en het screenen op dwangarbeid**.

Op het gebied van **maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)**, onderstreept het verslag de belangrijke rol van de **financiële sector** bij het bevorderen van duurzame praktijken, zoals blijkt uit bijdragen van **BNP Paribas** en het **Nederlandse pensioenfonds**. De betrokkenheid van **maatschappelijke organisaties, waarnemers en aanbieders van oplossingen** is cruciaal voor het monitoren, bepleiten en ondersteunen van MVO-initiatieven, waardoor de transparantie en verantwoordingsplicht in toeleveringsketens in het kader van de EUDR worden verbeterd. [Download het volledige verslag op emma4eu.eu](https://emma4eu.eu).